

Rettidigt vedligehold

giver dobbelt så mange kilometer vej i budgettet

Vinteren har været hård ved mange kommunale landeveje. Med rettidigt vedligehold i form af overfladebelægning de rigtige steder kunne en stor del af de omfattende skader og nødtørftige lappeløsninger være undgået, og omkostningerne kunne have været to til tre gange lavere.

AF CHARLOTTE NYENG
Salgschef, Dansk
Overfladebelægning (DOB)
cn@dob.dk

De mange store huller i vejene efter vinterens vekslende frost og tøvejr er synlige resultater af det manglende vedligehold, som har præget mange kommunale landeveje gennem flere år. Ifølge kommunernes egne tal var der allerede inden vinteren et efterslæb i vedligeholdelsen på 3,9 milliarder kroner.

Hvor meget vintervejret føjer til den regning, har vi ikke set endelige tal på endnu, men det er ikke småpenge. Flere steder er der brugt ressourcer på at lappe de hullede asfaltveje under uhensigtsmæssige vejrtilstande. Det betyder, at man senere er nødt til at fræse hele slidlaget af og lægge et nyt ud. Og så får budgettet hurtigt ben at gå på.

Derimod er der virkelig store besparelser at hente for kommunerne ved at vedligeholde vejene i tide. En sund vej står helt naturligt stærkere i al slags vejr og har dermed en væsentlig længere levetid.

Figur 1: Frostskadet vej med nødtørftige lapper.

FORDELE VED OVERFLADEBELÆGNING:

- Forebygger større skader og slaghuller
- Forlænger vejens levetid med 10-15 år
- Koster halvt så meget som asfalt
- Kræver mindre energi

”Regnfrakke” giver 10-15 år ekstra

En overfladebelægning beskytter asfalten og fungerer som en regnfrakke ved at forhindre vand i at trænge ned i revnerne, hvor det kan forårsage frostsprængninger. DOB's overfladebelægning består af et vandbaseret bindemiddel, som lægges oven på eksisterende asfalt. Derefter afdækkes med et granitmateriale, der komprimeres ned i bindemidlet.

Belægningen er slidstærk og yderst effektiv til forsegling af veje, der er revnede og udtørrede. Samtidig forlænger overfladebelægningen vejenes levetid med 10-15 år. Det kræver dog, at belægningen lægges ud, inden vejene bliver for slidte.

Det er her, rettidig omhu spiller ind, for

Figur 3: Vejstrækning med overfladebelægning udført for Vejdirektoratet i 2023.

det handler om forebyggelse. Med overfladebelægning kan kommunerne forebygge store skader som dem, vi ser nu efter vinteren. Det er desuden skader, hvis omfang kan være svært at forudsæ og budgettere med. Derimod er både prisen for og gevinsten ved overfladebelægning til at regne med.

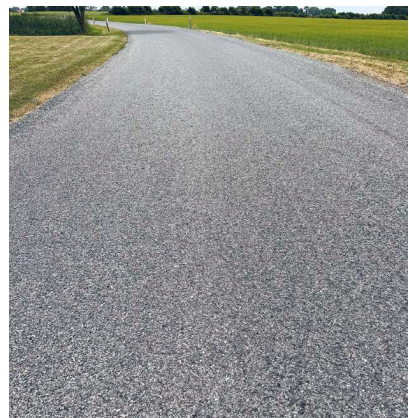
Dobbelt så mange kilometer vej for pengene

Sammenlignet med prisen på asfalt er der dobbelt så mange kilometer i overfladebelægningen – målt på materialer og udlægning alene. Derudover er der sparede udgifter til såvel midlertidige lappeløsninger som efterfølgende affræsning og genetablering af slidlaget samt erstatning af eventuelle skader på biler, der har ramt et dybt slaghul.

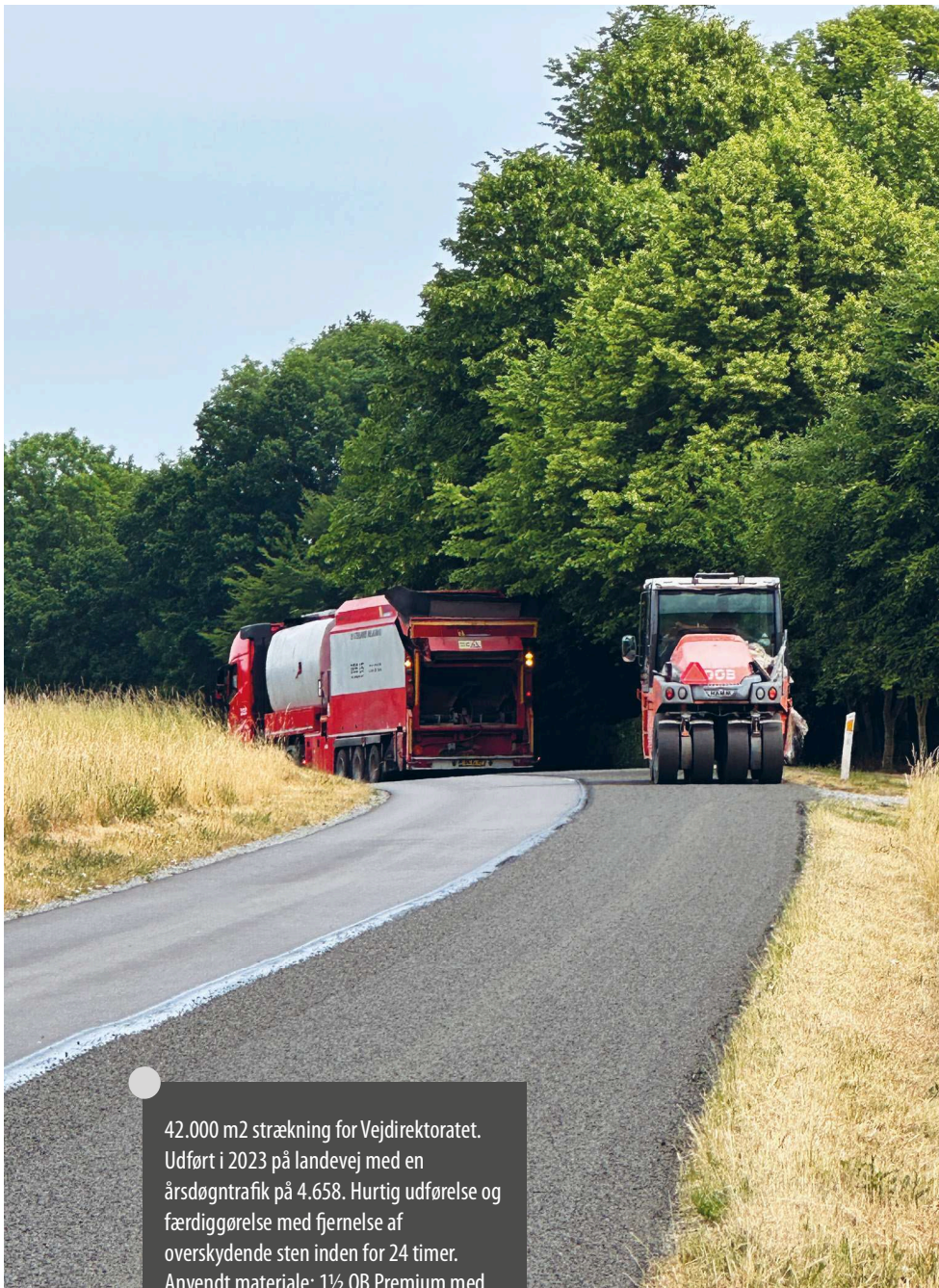
Også i forhold til energiforbruget er der fordele ved overfladebelægning, idet

OVERFLADEBELÆGNING EGNER SIG ISÆR TIL:

- Større og mindre hoved- og landeveje
- Cykelstier og stisystemer
- Boligveje

Figur 2: Overfladebelægning forlænger vejens levetid med 10-15 år og koster halvt så meget som asfalt.

42.000 m² strækning for Vejdirektoratet. Udført i 2023 på landevej med en årsdøgntrafik på 4.658. Hurtig udførelse og færdiggørelse med fjernelse af overskydende sten inden for 24 timer. Anvendt materiale: 1½ OB Premium med 5/8 mm og 2/5 mm sorte granitskærver. OB Premium reducerer forbruget af stenmateriale.

Figur 4: Udlægning af overfladebelægning foregår hurtigt og effektivt – og kræver mindre energi til opvarmning.

processen ikke kræver lige så høj opvarmning. Det vandbaserede bindemiddel skal kun opvarmes til 70 grader. På den front er der sket en udvikling inden for overfladebelægning, der tidligere har krævet højere temperaturer.

Udviklingen har ligeledes medført, at vi i dag kan lave overfladebelægninger med mindre stenstørrelser end tidligere. Det gør løsningen langt mere støjsvag og dermed endnu mere fleksibel med et væld af anvendelsesmuligheder – fra store veje

med høj belastning og veje nær beboelse til stisystemer og pladser.

Partiel overfladebehandling rækker endnu længere

På veje med spredte krakeleringer i asfalten kan partiel overfladebehandling være et oplagt valg. Frem for at behandle hele vejen er det kun de skadede områder, der repareres med forsegling af asfalten. Det gør metoden særdeles budgetvenlig og hurtig med minimale trafikgener til følge.

Partiel overfladebehandling forebygger også frostsprængninger og større skader effektivt. For at det økonomisk kan svare sig at vælge partiel behandling frem for en komplet belægning, må skaderne ikke være for omfattende. Ud over at asfalten ikke må være for slidt, skal det behandlingskrævende område ikke udgøre mere end 20 % af det samlede vejareal.

En sund vej er også en mere sikker vej

Rettidigt vedligehold handler naturligvis ikke kun om økonomi. Også trafiksikkerheden øges, når man undgår veje, hvor bilister og cyklister skal køre slalom mellem hullerne. Helt generelt er der færre gener for borgerne i kommunen, hvilket giver anledning til færre klager.

Fordelene ved at vedligeholde vejnettet og forebygge skader frem for at satse på milde vintre er således mange. Løsningerne findes; de er afprøvet, de er effektive og de er økonomiske. ●

OM DOB

- Etableret i 1981
 - Ejet af Pankas A/S og Colas Danmark A/S
 - Certificeret i CE i henhold til DS/EN 12271
 - Landsdækkende service
 - Omtanke for miljø og trafiksikkerhed
- Læs mere på www.dob.dk